

Afsætning

Eksporten af juletræer og klippegrønt i 2010

Af konsulent Henrik Mainz

Julen er traditionernes tid. Da det jo er julen, som vi lever af i vores branche, må der jo gøres en indsats for at holde traditionerne i hævd. Og én af de traditioner, som har levet i Dansk Juletræsdyrkerforening siden starten helt tilbage i 1996, er den årlige artikel, som giver et overblik over eksporten i det foregående år. De senere år er denne artikel bragt i december nummeret, så man i ro og mag, når dette års træer og grønt er afsendt – forhåbentlig uden alt for store problemer – kan sætte sig ved kaminildens skær og studere hvad anstrengelserne i året, som gik forud, har medført af resultater på vores betalingsbalance.

Hovedgrundlaget for alle de beregninger og efterfølgende betragtninger, som er den røde tråd i disse artikler, er de officielle eksporttal fra Danmarks Statistik, som eksporterende virksomheder er indberetningspligtige til. Som det er beskrevet i mange tidligere artikler, er der i forbindelse med disse indberetninger imidlertid nogle usikkerheder, som gør, at tallene fra Danmarks Statistik ikke kan stå alene, som den en-

degældende sandhed. Faktisk er udviklingen gennem de senere år gået i retning af, at usikkerhederne nærmere er blevet større frem for det modsatte. Derfor suppleres de officielle eksporttal med begrundede justeringer og korrektioner, for at få en mere retvisende eksportstatistik.

For alle lande udenfor EU finder registrering sted som i "gamle dage", nemlig via de udførselspapirer, som skal udarbejdes ved samhandel udenfor EU. Denne registrering er ret præcis, men også temmelig arbejdskrævende og omfatter faktisk en mindre og mindre del af den samlede handel i takt med udvidelserne af EU.

Forklaringen på usikkerheden hedder IN-TRASTAT, som er det system, Danmarks Statistik bruger til statistisk behandling af handlen indenfor EU-området, hvor udførselspapirer ikke eksisterer mere på samme måde, som før i tiden. For at det skal være overkommeligt at arbejde med, er der en minimumsgrænse i dette system, som gør at rigtig mange små eksportører i en branche som vores, ender med ikke at få registreret deres eksport i stati-

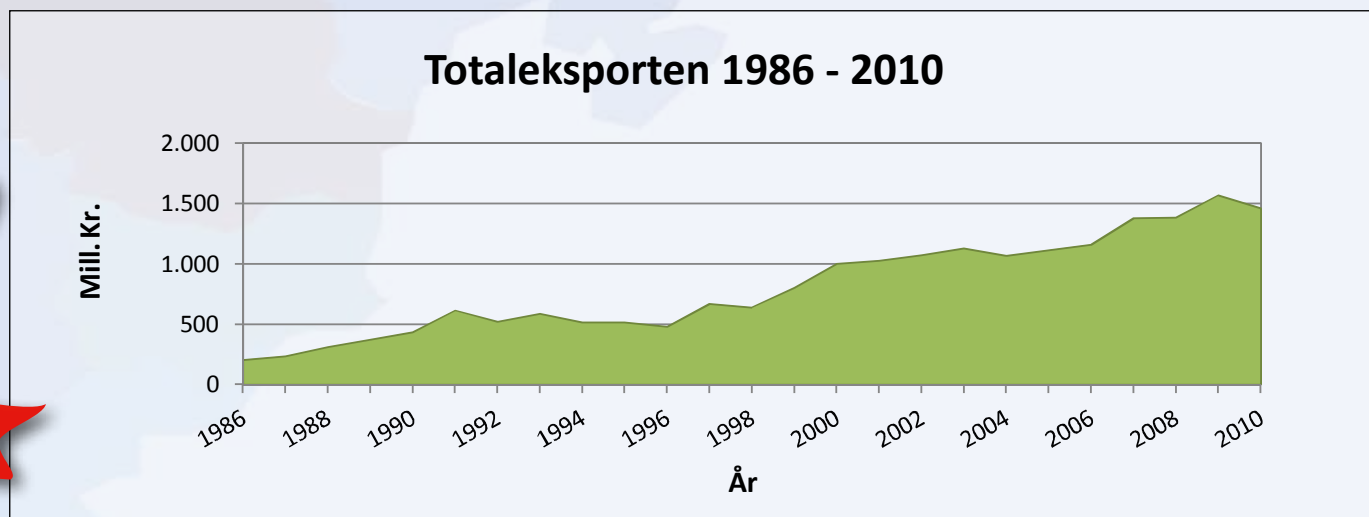
stikken. Denne grænse reguleres hvert år således, at en virksomhed i 2010 skal have haft en eksport på omkring 40.000 træer for at være pligtig til indberetning.

Herudover er det tydeligt, når man går tallene nøjere igennem, at der foreligger åbenlyse fejlindberetninger, som man naturligvis også må tages med i de korrektioner, som skal finde sted, før man kan begynde at udlede trends og udviklinger i vores eksport til den omkringliggende verden.

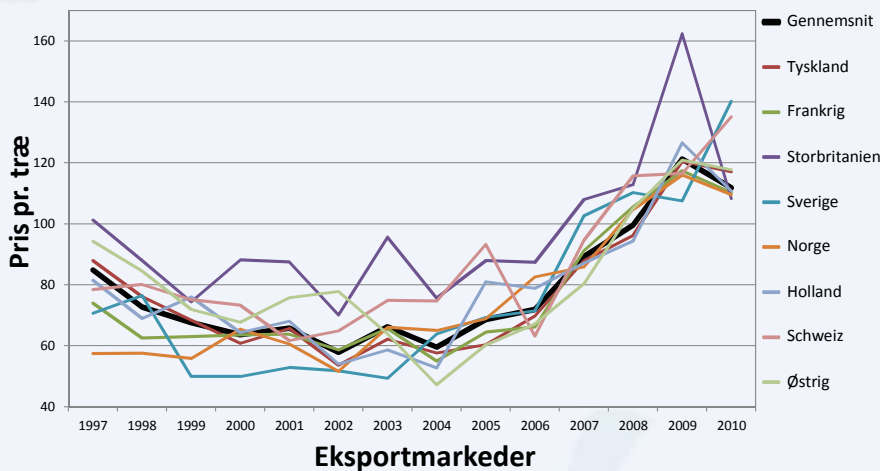
Når alle disse korrektioner og justeringer er foretaget, står dog tilbage, at der er tale om et godt og retvisende billede af, hvorledes eksporten af juletræer og klippegrønt rent faktisk er sammensat. Det gælder både den værdimæssige side af eksporten, hvorledes den fordeler sig rent geografisk, samt ikke mindst de udviklinger, som forekommer fra år til år.

Den samlede eksport af juletræer og klippegrønt

Som altid er det første tal, der har umiddelbart interesse, den samlede værdi af

Historisk opnåede gennemsnitspriser for juletræer

branchens fælles anstrengelser. Hvor meget har vi i alt bidraget med til handelsbalancen i 2010? I modsætning til det foregående år, hvor der skete en betragtelig stigning, kan det konstateres, at vi er faldet noget tilbage igen. Den samlede værdi af juletræer og klippegrønt under ét blev i 2010 lige i underkanten af 1,5 milliard kr. Det er et fald på næsten 100 millioner kr. i forhold til året før. Det er især juletræerne, som tegner sig for faldet, men også klippegrøntet er gået en anelse tilbage.

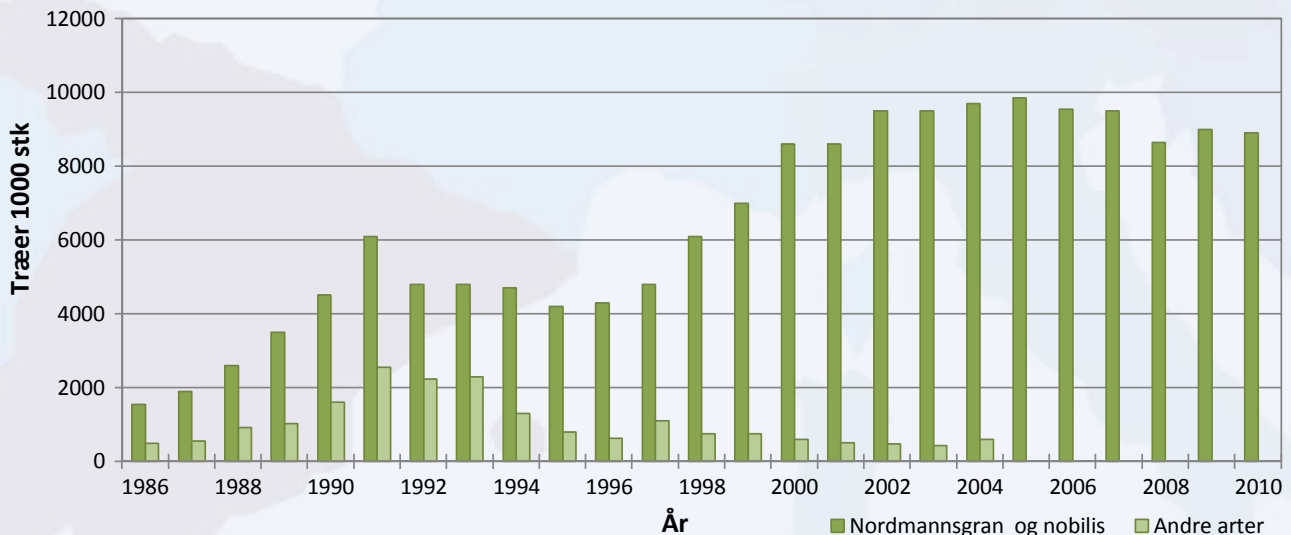
Det ejendommelige ved juletræernes andel er, at mængden af træer næsten er identisk med året før, men en faldende gennemsnitspris gør, at den samlede værdi af træerne er gået tilbage med næ-

sten 6 %. Det er helt imod forventningen i et marked, hvor alle jo ved, at afregningspriserne, for ikke mindst de større træer, igen er steget betragteligt. Statistikken skelner imidlertid ikke mellem store og mindre træer, og den afspejler derfor ret tydeligt, at andelen af mindre træer er steget betydeligt. Herved er den totale opnåede gennemsnitspris også faldende. Man kan gøre sig nogle betragtninger om der evt. skulle være sket et fald i kvaliteten, som også kan være medvirkende til den lavere gennemsnitspris. Imidlertid er den mest sandsynlige forklaring, at de meget store tilplantninger, som hele branchen kender til, nu er begyndt i større udstrækning at levere mange små udtyndingstræer. Disse træer

kan naturligvis ikke indbringe de gennemsnitspriser, som den normale høst plejer at kunne levere. Samtidig er det en udvikling, som allerede så ud til at være indledt i 2009, hvor der ligefrem fandt en stigning sted i mængden på trods af alles fornemmelser af et marked med for få træer. Hvor gennemsnitsprisen for et eksporteret juletræ i 2009 var steget til 122 kr., er den altså nu igen i 2010 faldet til ca. 112 kr. Den samlede mængde træer, som blev kørt ud over landets grænser, lå lige i underkanten af de 9 millioner stk. Og man skal huske på, at tallet indbefatter alle træarter.

For klippegrøntets vedkommende er mængden faldet en anelse, mens den samlede værdi er gået en smule op. Det er den direkte modsatte udvikling i forhold til året før, hvor mængden steg, mens gennemsnitsprisen faldt. Det er dog under alle omstændigheder kun beskedne forskydninger, som har fundet sted i 2010. Den samlede skønnede eksportmængde er ca. 1000 tons mindre end året før, mens gennemsnitsprisen er steget med 19 øre pr kg. Begge tal er så små, at de ligger indenfor den usikkerhed, der især knytter sig til de betydelige mængder, som eksporteres via selvklipfirmaer, som ikke registrerer deres eksport. Minimumsgrænsen i INTRASTAT på 4,8 millioner kr. betyder nemlig, at et klippegrøntfirma skal sælge mere end 600 tons for at være pligtig til registrering, og det er kun de største i branchen, som lever op til det krav. Den positive udvikling fra sidste år i form af en for-

Eksporten af juletræer 1986 - 2010

øget mængde kan således ikke direkte bekræftes af tallene fra i år, men samtidig er der da heller ikke nogen tilbagegang, hvilket i denne del af branchen nærmest er en positiv nyhed i sig selv. Den opnåede gennemsnitspris i 2010 for klippegrøntet var på næsten 8 kr. pr. kg. Man skal også her være opmærksom på, at selv om hovedmængden udgøres af nordmannsgran og nobilis, indeholder denne gennemsnitspris også alle andre arter, som anvendes som klippegrønt. Det betyder, at både højt betalte arter som ene-

bær, kristtjørn, silkefyr og lignende, men også lavt betalte som rødgran og bjergfyr, kan have indflydelse på prisen, hvis der i enkelte år pludselig skulle forekomme store mængder af disse arter.

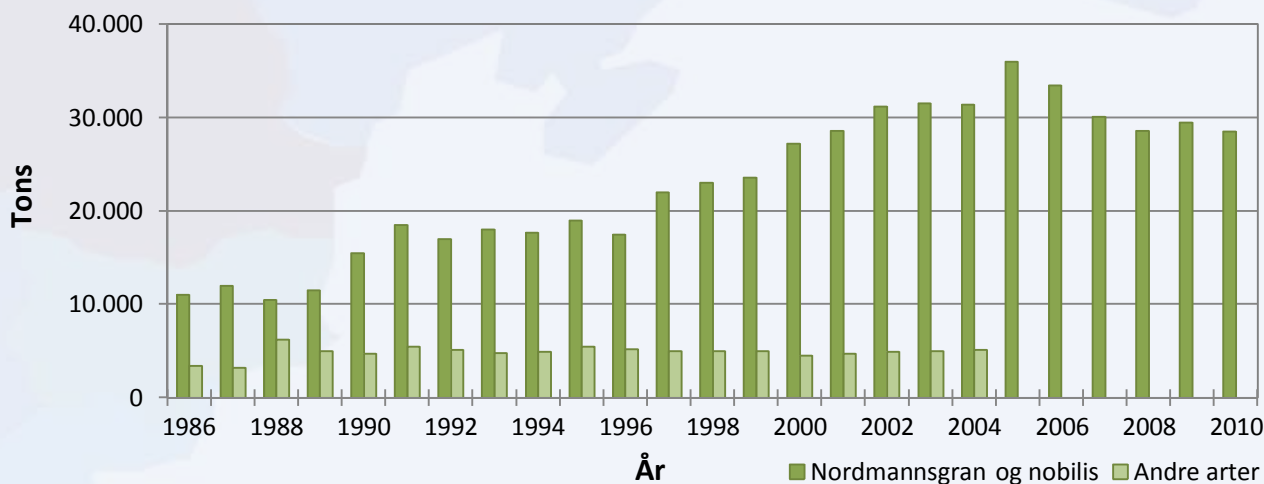
Hvem køber vores juletræer?

Det er som sædvanligt en bred vifte af lande, som aftager juletræerne fra Danmark. Antallet af registrerede modtagerlande er ganske vist gået ned fra 35 til 32 i 2010, men indeholder dog stadig

så fjerne destinationer som Hong-Kong, Saudi-Arabien, Forenede Arabiske Emirater samt Grønland. At disse fire destinationer tilsammen kun aftager i alt ca. 5000 træer, er så mindre væsentligt. Det er stadig tankevækkende, at danske juletræer kan skabe markeder så langt borte og med så lang transporttid bag sig.

Hovedmængden af træerne afsættes som vanligt på de store traditionelle vesteuropæiske markeder, hvor der hvert eneste år er frem- og tilbagegange i forhold til

Eksporten af klippegrønt 1986 - 2010

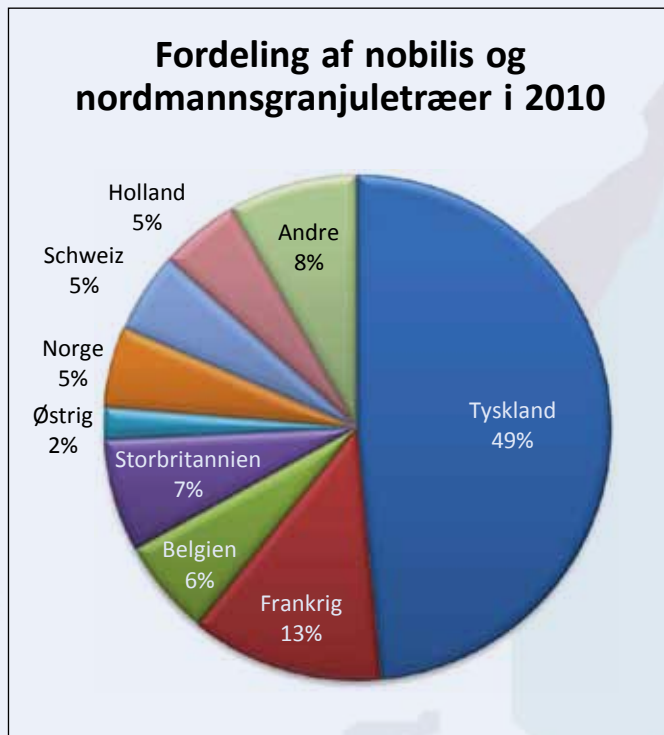
Skovningsæt

Dansk Skovkontor

Danmarks største udvalg af godkendt, påkrævet
beklædning til motorsavsbrug.

Sætpris fra 995,- kr
(model standard gummistøvler, overall og hjelmsæt)
til 3500,- kr (goretex airstream læderstøvler og
stretch-air kevlar extreme bukser, hjelmsæt efter ønske).
Priser excl. moms. Lagerføres i størrelse
46-58/41-47, nogle læderstøvler str. 37-50

Dansk Skovkontor A/S . Tlf. 57 83 01 10 . www.dansk-skovkontor.dk

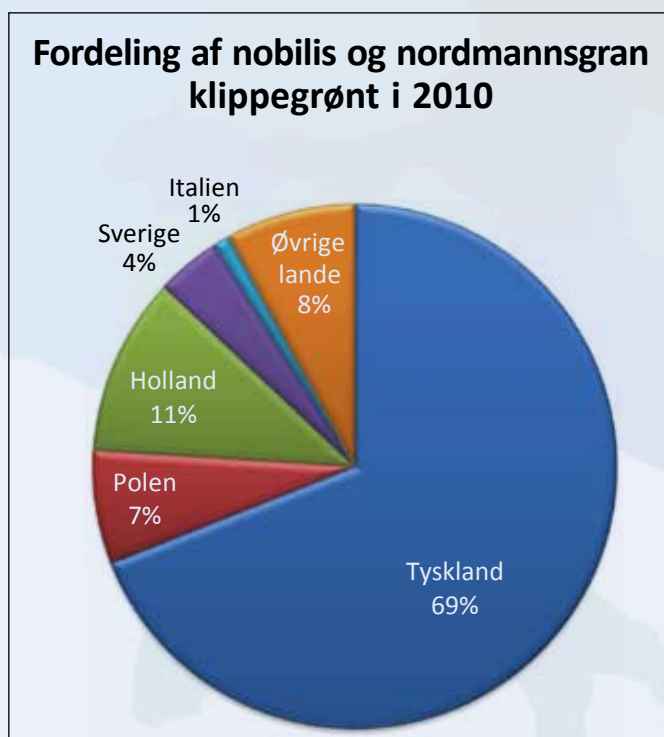
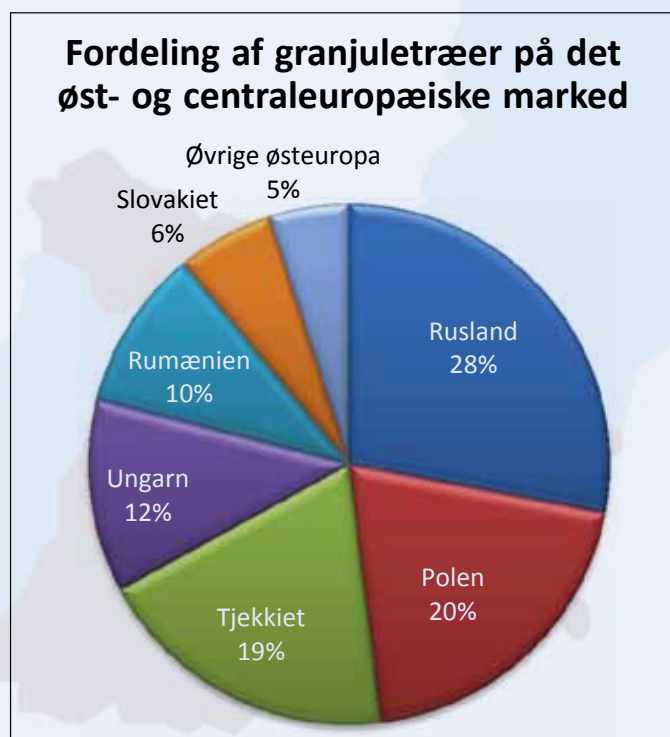

årene før. I den sammenhæng er 2010 ingen undtagelse. Som tidligere er Tyskland klart det største aftagerland for danske juletræer med næsten halvdelen af den samlede mængde eksporterede træer. Regnes de mange træer med, som ikke registreres på grund af bagatelgrænsen i INTRASTAT, er andelen formentlig endnu højere, idet en stor del af de eksportører, som ikke indberetter, netop har Tyskland, som deres hovedmarked og ganske ofte måske endda eneste marked. Den samlede mængde til Tyskland er dog gået noget tilbage, hvilket formentlig skyldes, at de mange mindre træer, som er udbudt på markedet i 2010 kun i mindre grad kan erstatte de større træer, som

traditionelt efterspørges jævnfør de tyske juletraditioner. Derved kommer manglen på de større træer til at have relativt større betydning for det tyske marked end for flere andre, som er mere fleksible vedrørende størrelser. Det er f.eks. tilfældet med Frankrig, som på trods af den relativt ret store mængde, der allerede i 2009 gik til dette land, har kunnet opretholde stort set den samme mængde igen i 2010. Ca. ¾ million juletræer endte således på dette marked, som derved med

en andel på ca. 12 % af den registrerede eksport har cementeret sig som det næstmest betydende aftagerland igennem en længere årrække nu.

Et land som kan tegne noget af en elevatorkurve over mængderne fra år til år er Belgien. Her opererer nogle af de store europæiske mellemhandelsfirmaer, hvorved en del af de træer, som registreres afsat til Belgien, formentlig reelt videreksposteres til eksempelvis Frankrig og

Tyskland. Igen i 2010 er der således en betydelig fremgang af mængderne i forhold til året før, hvor landet imidlertid var gået stærkt tilbage i forhold til 2008. Andelen er i 2010 steget fra ca. 4 % til ca. 6 % af den samlede eksportmængde.

Storbritannien er et andet land, som hvor udsvingene tidligere har været store. Her ser det dog ud til, at der er kommet noget mere stabilitet end tidligere. Det kan formentligt delvis forklares med, at det britiske pund ikke har været igennem så store op- og nedture, som tidligere. Herudover, er der dog ingen tvivl om, at markedet ikke længere er så nemt at komme ind på for nye operatører, idet en stor del af træerne afsættes til de større havecenterkæder, mens de traditionelle studehandlere er i tilbagegang. Herudover er der heller ikke samme tradition for at bruge juletræer, som slagvare i butikkerne, for at tiltrække kunder. Derved er det ikke det samme lukrative marked for lav-kvalitetstræer, som eksempelvis Tyskland.

Øst- og Centraleuropa

Det øst- og centraleuropæiske område er et særligt interessant marked. Det har i mange år været et område, som man

har regnet med skulle aftage de stigende mængder af juletræer, som i de kommende år må forventes at komme i udbud. Således har Polen i mange år været et mål for mange danske eksportvirksomheder, ligesom eksempelvis Rusland også er blevet et lukrativt marked for flere firmaer. Men hvordan har udviklingen egentlig været det seneste år? Og hvor stod vi i 2010 sammenlignet med for 5-6 år siden?

Ser man på de øst- og centraleuropæiske lande under ét, har de i 2010 tilsammen tegnet sig for ca. 4½ % af den totale mængde eksporterede juletræer. Det er altså i virkeligheden et særdeles beskedent samlet antal, som fordeler sig på

ikke færre end 12 lande. Det er stadig lande som Polen, Rusland, Tjekkiet og Ungarn, der tegner sig for hovedmængderne, men ingen af disse lande er hver for sig store nok til at kunne betegnes som betydende aftagerlande sammenlignet med de store vesteuropæiske destinationer. Et land som Polen tegnede sig omkring årtusindskiftet for op imod 200.000 træer om året. I 2010 var det betydeligt under 100.000 træer, som endte på det marked polske marked. Faktisk er eksporten i forhold til 2009 mere end halveret, selv om værdien dog ikke er faldet helt så drastisk.

Største østeuropæiske land er nu Rusland, som tegner sig for 28 % af den sam-

Plantning af juletræer

med GPS-styret traktor og plantemaskine

Skoventrepener Christian Jørgensen

tlf.: 2624 8138

lede eksport til disse lande. Rusland er faktisk det eneste af disse lande, som viser en væsentlig fremgang på mængderne med en vækst på ca. 12 % i forhold til året før. Alle de øvrige lande er enten status quo eller i direkte tilbagegang. Det er måske værd at notere sig, at netop Rusland for nogle år siden var genstand for et af de større danske samlede eksportfremstød, hvor den danske juletræsbranche også deltog med en delegation. I hvert fald kan landet efterfølgende fremvise en årlig

fremgang på mængderne, og ligger i 2010 højere, end på noget tidligere tidspunkt i den tid disse statistikker er blevet lavet.

Derimod er de to lovende lande, Tjekkiet og Ungarn, i både 2009 og 2010, hver især gået markant tilbage, efter i flere år at have udvist tocifrede procentfremgange på mængderne.

Såfremt hele dette område skal udvikle sig til at være et større aftagerområde,

må det nok konkluderes, at der fremover skal satses noget kraftigere her, end det er sket i en periode, hvor forsyningen af træer kun lige har været tilstrækkelig til at tilfredsstille kunderne på de gamle og veletablerede markeder.

Hvor er klippegrøntet havnet?

Også for klippegrøntets vedkommende er viften af aftagerlande blevet en lille

Opnåede gennemsnitspriser klippegrønt i udvalgte lande 2010

smule mindre, dog kun med et enkelt land i forhold til året før. I alt figurerer 27 lande på listen over samhandelspartnere, som aftager klippegrønt fra Danmark i 2010. Normalt er der ikke så eksotiske destinationer, som ved juletræerne, men som et kuriosum optræder Singapore dette år dog med et køb på 40 kg grønt til en gennemsnitspris på 45,36 kr. pr. kg.

Tyskland er som altid den altdominerende aftager med en direkte andel på mere end 2/3 af den totale mængde. Faktisk er der en lille stigning i andelen, som går direkte til Tyskland, idet mængden er gået frem med ca. 6 % i forhold til 2009. Det er en kendsgerning, at en stor andel af eksporten til bl.a. Holland og Polen, videreeksporteres til det tyske marked, som herved formentlig ender på en samlet andel på mere end 90 % af den eksporterede mængde. Af hensyn til overskueligheden bør man dog fastholde blikket på det første aftagerland, idet det jo er her, at de danske eksportører skal finde deres kunder for at afsætte varerne i første omgang. Det betyder, at Holland stadig sidder på an-

denpladsen, som det næst vigtigste aftagerland med ca. 11 % af den samlede mængde. Som beskrevet i Nåledrys nr. 74, må det formodes, at det er de hollandske auktioner, som er grundlaget for den store eksport til Holland, som har bidt sig fast i de senere år. Nøjagtig som året før er det atter Polen, som er det tredjestørste aftagerland med en andel på 7 % af eksportmængden. Her er der gennem de seneste ti år etableret en relativ stor forarbejdningsindustri, hvor de færdige dekorationsvarer produceres. Herefter kommer klippegrøntet på lastbiler endnu en gang for at ende i de store kæder fortrinsvis i Tyskland. Som en sjov lille kendsgerning kan dog nævnes, at Danmark på den måde også er importør af en temmelig stor mængde dansk klippegrønt fra Polen i form af adventskranse, som via de danske kædeforretninger finder vej til de danske forbrugere.

Endeligt skal det nævnes, at Italien stadig tegner sig for en ganske pæn mængde af de billigere arter, som eksempelvis rødgran, omorika og fyrrearter.

Opnåede gennemsnitspriser

Ligesom det gør sig gældende for mængderne, er også de opnåede gennemsnitspriser gået i både opad- og nedadgående retninger i de forskellige lande. Som nævnt, er den totale gennemsnitspris faldet på juletræer, så den i 2010 udgjorde i alt 112,- kr. pr. træ. Men hvor udviklingen i 2009 var relativ entydig med prisstigninger i stort set alle lande, så er billedet i 2010 langt mere differentieret. Ser man på Tyskland, som jo er det helt dominerende aftagerland, er den opnåede gennemsnitspris næsten identisk med året før. Et beskedent fald fra 120,- kr. til 117,- kr. viser dog, at der formentlig er sket en svag forandring i sortiments sammensætningen i retning af enten lidt mindre træer og/eller en lidt større andel af lidt lavere kvalitet end året før. Udviklingen i retning af, at stadig flere træer distribueres til forbrugerne via byggemarkeds- og havecenterkæder taler i den retning.

Det er en trend, som kan genkendes i flere andre lande, som f.eks. Frankrig, Norge og Østrig. Alle fremtræder med et beskedent, men dog tydeligt fald i gen-

Ekspertise og tæt samarbejde

– vi garanterer den genetiske og tekniske kvalitet hver gang

JOHANSENS PLANTESKOLE

Damhusvej 103, 7080 Børkop, Tlf. 75 86 62 22, Mobil 40 40 70 48
plj@johansens-planteskole.dk, www.johansens-planteskole.dk

SUSÅ PLANTESKOLE

Villa Gallinavej 10, 4690 Haslev, Tlf. 56 32 60 52, Mobil 20 14 60 52
jho@susaaplanteskole.dk

Ambrolauri og Tversted

Ambrolauri og Nybo

Også bredt sortiment i
barrods planter, se mere på
www.planteskole.dk
eller ring og få en snak:

**Peter Schjøtt's
Planteskole**

Tlf. 75 77 25 52,

E-mail: p.s@planteskole.dk

nemsnietspriserne, som indikerer, at det er den samme udvikling, som finder sted i landene. I Frankrig er der dog formentlig også tale om, at der er sendt en større andel mindre træer til markedet, idet der her traditionelt er en god efterspørgsel efter træer også under 150 cm.

Der er dog også lande, som udviser markante fremgange på enhedspriserne. Et af disse lande er Polen, som jo havde en stor tilbagegang på mængden. Det er helt tydeligt, at nedgangen i mængderne er faldet på de billige lavkvalitetstræer, som nærmest ser ud til at være helt forsvundet fra dette marked. Polen er faktisk et af de lande, som nu med ca. 141,- kr. pr. træ, kan fremvise den højeste gennemsnitspris i modsætning til 2009, hvor markedet lå helt i bunden prismæssigt set.

De opadgående priser synes at være generelt for hele det Øst- og Centraleuropæiske område. Rusland viser således en fremgang på over 6 % med en gennemsnitspris i 2010 på 123,- kr. pr. træ. Det betyder, at værdien af eksporten til Rusland er steget med næsten 19 % fra 2009 til 2010. Også Ungarn, Tjekkiet, Rumænien og Kroatien viser pæne fremgange på gennemsnitspriserne. Alt i alt indikerer det, at eksportleddet har selekteret betydeligt mere i kunderne i Øst- og Centraleuropa, hvor kun de sikre og bedst betalende købere er blevet forsynet med træer i 2010.

En lille sjov detalje i statistikken er i øvrigt, at der i lighed med 2009 blev eksporteret nøjagtig 168 træer til De Forenede Arabiske Emirater. Enhedsprisen for disse 168 træer er endda steget fra 238,- kr. til 319,- kr. pr. stk., hvilket svarer til en stigning på 34%. Det er stadig topscoreren på prisen, og det viser jo en dygtig salgsindsats at hive en sådan prisstigning i land. Hvis den samlede eksport havde udvist samme stigning, ville den rundet de 2 milliarder kroner i 2010. Ganske tankevækkende.

Priserne for klippegrøntet

Nøjagtig som det er gældende for træerne, ses der også både markante frem- og tilbagegange på klippegrøntets priser på markederne i Europa. Det er positivt, at de to næststørste aftagerlande går stærkt frem på de opnåede gennemsnitspriser. I Holland er det således lykkedes, at få næsten 2,00 kr. mere pr. kg end året før. Dermed ligger gennemsnitsprisen i

Holland nu betydeligt over det, der er opnået i Tyskland, hvor gennemsnitsprisen gik tilbage med 11 øre pr. kg. I alt blev der opnået en pris på 8,30 kr. pr. kg. i Holland mod 7,01 i Tyskland. Samtidig kan det konstateres, at den samme udvikling finder sted i Polen, hvor det endte med en gennemsnitspris på 8,45 kr. pr. kg. Herved bliver Polen det af de tre mest betydende aftagerlande, som kan præstere den bedste pris. Der er ingen tvivl om, at klippegrøntmarkedet stadig er overordentligt vanskeligt og præget af en hård konkurrence mellem udbydere. Dertil skal lægges, at klippegrønt, som produkt, er i en markeds-mæssig presset situation pga. af komplementære produkter, som eksempelvis kunstige produkter af meget høj kvalitet. Det må derfor trods alt siges, at være en positiv udvikling, at eksportleddet har været i stand til at opnå en forbedret gennemsnitspris på to af de markeder, som tidligere har været eksponenter for de laveste priser i Europa.

At prisen i Tyskland er faldet en lille smule i forhold til 2009 behøver samtidig ikke at være et udtryk for, at der er solgt til lavere priser. Det kan også være et udtryk for en forskydning i sortimentsfordelingen. Der har igennem længere tid været en tendens til at andelen af nordmannsgran er stigende på bekostning af nobilis. Da nordmannsgran altid har været et lidt billigere produkt end nobilis, kan denne udvikling alene forklare det lille fald. Det kan endda være sket det, at nordmannsgran i sig selv er steget en smule, hvad prisstatistikkerne jo har indikeret, selv om den totale pris for alt klippegrønt er gået en anelse nedad. Ligeledes kan en forskydning af sorteringerne i nobilisgrøntet i retning af flere og flere ungdomsvarer på bekostning af de ældre grene, være en del af forklaringen på det beskedne fald.

Af øvrige lande kan nævnes, at selv om Italien stadig hører til i bunden af pris-skalaen pga. de arter, som afsættes her, er der dog alligevel sket en pæn stigning i prisen, så den nu udgør 5,24 kr. pr. kg. Til gengæld er så lande som Finland, Sverige og Schweiz, hvor priserne altid har været høje, alle gået en smule tilbage, hvorved der kan konkluderes, at der generelt sker en indsnævring i det totale prisspænd, som klippegrønt generelt handles til ved eksport fra Danmark til den øvrige verden.

